

Oikaisuvaatimus / vahingonkorvaushakemus / auton vaurioituminen

Kaupunkirakennelautakunta 06.05.2026 § 93
1638/03.06.02.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
lakimies Mika Mäkäräinen
puh. 044 718 5012
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

Kaupunkirakennelautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa lakimiehen 6.3.2026 §:ssä 16 tekemän päätöksen.

Päätös

Merkitään, että lakimies Mika Mäkäräinen poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen. Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Lakimies on 6.3.2026 §:ssä 16 tehdyllä päätöksellä hylännyt hakijan vahingonkorvausvaatimuksen päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla. Päätöksen mukaan asiassa jäi näyttämättä, että auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin ko. kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin eikä asiassa edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty vahingonkorvaushakemus on hylätty.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu lakimiehen päätöksen kumoamista ja tehdyn vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä. Oikaisuvaatimuksen mukaan vahinko aiheutui, kun autoa oli kuljetettu Suurmäentiellä 16.02.2026 klo 20.15 aikaan Puijon kisamontun suuntaan. Ajokaistalla sijaitti suuri kuoppa vähän ennen Puijonsarventien liikennevaloja. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ehtinyt väistämään kuoppaa, koska hänen oli seurattava liikennevaloja eikä kuoppaan voinut väistää viereiselle kaistalle, joka sallii kääntymisen oikealle. Kuopan ylitse ajamisen yhteydessä autosta kuului kova pamaus, jolloin auton vasen etujousi vaurioitui. Oikaisuvaatimuksen mukaan kuoppaa ei voi nähdä heikossa valaistuksessa. Kuopasta ei ollut mitään varoitusmerkkiä, valoa tai puomia eikä muutakaan varoitusta tai ilmoitusta lehdissä eikä missään mediassa. Vahingon tapahtuma-aikaan oli pakkasta n. -15 C ja vähän pölisevää lunta. Ajoradan päällystevaurio on noin 600 mm pitkä, kuopalla on leveyttä noin 330 mm ja sen syvyys on reilut 45 mm. Tämä ei ole "matala painuma kadussa", koska

kuopassa näkyy sepeli ja kaksi eri paikkauskerrosta. Päällyste on irronnut ja kuopan terävä reuna aiheuttaa äkillisen iskun jousitukseen, kun auton pyörä tippuu monttuun. Oikaisuvaatimuksen tekijä on toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä valokuvia ko. kuopasta. Oikaisuvaatimuksen tekijä kiistää olleensa huolimaton tai laiminlyöneen liikenneturvallisuutta, eikä hän ole muutenkaan vaarantanut tai rikkonut liikennesääntöjä.

Sovellettavat säännökset

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilöjä esinevahingosta sekä 4 a ja 6 §:ssä säädetyn edellytyksin kärsimyksestä.

Mainitun lain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elätyksen vähentyminen.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava vaaran ja vahingon välttämiseksi liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Mainitun lain 5 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon ja raitiovaunun nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Mainitun lain 19 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvolla on kaksisuuntaisella ajoradalla ajettava muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimiehen päätöksestä ilmenee (6.3.2026 §:ssä 16), että korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi vahingon on oltava syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt. Lisäksi vahingonkorvauslain mukainen korvausvastuu syntyy, mikä vahingon kärsinyt taho näyttää vahingon aiheutuneen ja sen, kuka tai mikä taho on vastuussa vahingosta. Pelkästään se seikka, että vahinko on aiheutunut, kun ajoneuvoa on käytetty liikenteessä kaupungin katualueella tai että katualueella on todettu tien epätasaisuus (esim. kuoppa), ei oikeuta saamaan korvausta kunnossapitolakiin tai vahingonkorvauslakiin perustuen.

Asiassa on riidatonta, että oikaisuvaatimuksen tekijä oli ajanut ajoneuvolla Suurmäentiellä 16.02.2026 klo 20.15 aikaan Puijon kisamontun suuntaan ja että ajoneuvoa oli kuljetettu

kadulla sijainneen kuopan ylitse. Lisäksi riidatonta on se, että ajoneuvossa oli jälkikäteen huomattu hakemuksesta tarkemmin ilmeneviä vaurioita.

Asiassa on riidanalaista se, onko vahinko aiheutunut yksin kaupungin kunnossapitovastuulla olevan kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen tai onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta vai ei.

Oikaisuvaatimuksen mukaan ajoneuvon vaurioituminen on syy-yhteydessä yksin kadun kunnossapidon laiminlyöntiin, koska tien epätasaisuudesta (kuopasta) ei ollut mitään varoitusmerkkiä, valoa tai puomia eikä muutakaan varoitusta tai ilmoitusta lehdistä eikä missään mediassa. Edelleen ajorata on musta ja vahingon tapahtuma-aikaan näkyvyys oli heikko. Ajoneuvoa oli kuljetettu sallitun nopeusrajoituksen mukaisesti eikä kuoppaa voinut väistää.

Kaupungilla ei ole ns. ankaraa vastuuta kaikista katualueilla tapahtuneista ajoneuvovahingoista eikä pelkkä vahingon aiheutuminen katualueella tai tien epätasaisuus (kuoppa) siten oikeuta saamaan vahingonkorvausta kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin liittyen.

Kunnossapitolain mukaisesti kadun kunnossapitovelvollisuus on kunnalla. Kunnossapitolain mukaan riittää, että katu pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa. Kadun kunnossapitovelvollisuus voidaan katsoa laiminlyödyn, mikäli katualueella todetaan mahdollista vaaraa tai haittaa aiheuttava muutos tai olosuhde eikä kaupunki ryhdy kohtuullisessa ajassa tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisen vaaran tai haitan poistamiseksi tai ehkäisemiseksi.

Mainittu ajoneuvovahinko on aiheutunut valaistulla katualueella, joten alueen olosuhteet ovat olleet ajoneuvon kuljettajalle ennalta selvästi havaittavissa ja ennakoitavissa. Katualueen olosuhteista ei voida katsoa aiheutuneen hakemuksessa kerrotusta tien epätasaisuudesta (kuopasta) huolimatta ajoneuvon kuljettajalle ennakoimatonta vaaraa tai haittaa. Kuljettajan on siten täytynyt ottaa alueen olosuhteet tarvittavalla tavalla huomioon, vaikka ko. alueella sijaisi hakemuksessa kerrottu tien epätasaisuus (asfalttipinnoitteen rikkoontumisesta johtuva kuoppa).

Ko. kadun kunnossapidosta vastaavan urakoitsijan lausunnon mukaan ko. alueelle on sillan kannen liikuntasaumojen viereen muodostunut jatkuvasti paikattavia kohteita. Vahingon tapahtumapaikalla olevaa asfalttipinnoitteen rikkoontumista on korjattu jo aiemmin. Lausunnossa ei ole esitetty tarkempaa selvitystä, milloin ko. alueella oli suoritettu aiemmin korjaustoimenpiteitä. Myös oikaisuvaatimuksen mukaan tien epätasaisuudessa näkyy kaksi eri paikkauskerrosta.

Lakimies toteaa, että vahingon tapahtuma-aikaan ja tai yleensä talviaikaan ei voida suorittaa asfalttipinnoitteen rikkoontumisen korjaamista pysyvällä tavalla eli uudella asfalttipinnoitteella. Tämän vuoksi talviaikaan joudutaan vallitsevien sääolosuhteiden vuoksi käyttämään ns. väliaikaisia korjausmenetelmiä kuten kuopan täyttämistä asfalttimassalla. Mainittujen korjaustoimenpiteiden jälkeen ei ole ollut aihetta merkitä ko. tien epätasaisuutta erillisellä liikennemerkillä tai alentaa ko. alueella olevan sallittua enimmäisnopeutta. Näin ollen tältä osin ei ole tapahtunut mitään virhettä tai laiminlyöntiä, vaikka ko. alueella ei ole ollut kuopasta varoittavaa liikennemerkkiä.

Vahingon tapahtumapaikkana oleva katualue on vilkkaasti liikennöity katu. On yleisen elämäkokemuksen mukaista olettaa, että asfalttipinnoitteen väliaikaiseen korjaukseen voi joskus tulla uusi rikkoontuminen, kun katualueella kuljetetaan raskasta kalustoa. Lisäksi asiaan vaikuttaa myös sääolosuhteet tai niiden äkillinen muuttuminen. Asiassa ei ole esitetty selvitystä, että kaupunki tai sen puolesta kunnossapidosta vastaava urakoitsija olisivat ennen ko. vahingon tapahtuman aiheutumista tiedoneet uudesta ko. tiealueella mahdollista vaaraa tai haittaa aiheuttavasta tien epätasaisuudesta, koska ko. alue oli jo aiemmin korjattu kuntoon. Näin ollen asiassa ei ole ollut edes mahdollisuutta ryhtyä ennen vahingon aiheutumista tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisen vaaran tai haitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Joka tapauksessa ko. asfalttipinnoitteen uudelleen rikkoontumisesta ei voida katsoa aiheutuneen ennakkoimatonta vaaraa tai huomattavaa haittaa ajoneuvoliikenteelle. Myöskään poliisilta tai pelastustoimelta tai muilta kuntalaisilta ei ollut tehty ilmoitusta, että ko. katualueelle olisi ollut vaaraa tai olennaista haittaa ajoneuvoliikenteelle aiheuttava tien epätasaisuus. Näin ollen ko. katualueen yllä- ja kunnossapidon osalta ei ole näytetty tapahtuneen virhettä tai laiminlyöntiä, vaikka katualueelle oli muodostunut tien korjaamisen jälkeen uusi tien epätasaisuus (kuoppa). Tätä tukee myös se, että urakoitsija ei ollut merkinnyt ko. kuoppaa esteeksi erillisellä varoituskartiolla tai liikennemerkillä tai tehnyt ko. näkyvästä esteestä tieliikennelain 12 §:n mukaisesti ilmoitusta hätäkeskukseen.

Lakimiehen päätöksestä ilmenee tieliikennelaissa ajoneuvon kuljettajalle säädetyt velvoitteet. Niiden mukaan kuljettajan tulee ottaa alueen näkyvät olosuhteet tarvittavalla tavalla huomioon mahdollisen vaaran tai vahingon välttämiseksi. Nämä velvollisuudet tulee ottaa huomioon myös katualueella sijaitsevien liikennevalojen yhteydessä. Normaalista hieman poikkeavat olosuhteet otetaan huomioon esim. ajonopeutta alentamalla ja kiertämällä tai väistämällä muutoin näkyvä este sekä tarvittaessa ajoneuvo tulisi pysäyttää ennen ko. näkyvää estettä mahdollisen vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt luotettavaa selvitystä, mitä havaintoja hän oli tehnyt ko. katualueen näkyvistä olosuhteista (tien epätasaisuudesta) ja miten hän oli ottanut nämä seikat tieliikennelain velvoitteiden mukaisesti huomioon ajoneuvoa kuljettaessaan ja ennen ko. vahingon aiheutumista. Vahingon tapahtumapaikalta otettujen valokuvien perusteella asfalttipinnoitteen rikkoontuminen on ennalta selvästi havaittavissa ja myös väistettävissä ja ainakin ko. alueella ajonopeutta olisi tullut alentaa vastaamaan alueen normaalista poikkeavia olosuhteita, eikä asiaa muuta toisenlaiseksi se, että ajoneuvoa oli kuljetettu sallitun nopeusrajoituksen mukaisesti.

Edellä lausuttu huomioon ottaen ko. katualueen näkyviä olosuhteita ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon vaaran ja vahingon välttämiseksi. Kyseessä on selkeä näkyvä tien epätasaisuus, joka on ollut vahingon tapahtuma-aikaan ennalta selvästi havaittavissa. Tieliikennelaissa mukaisesti ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Vielä ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa.

Kuljettajan olisi tullut tieliikennelain säännökset huomioon ottaen hiljentää olosuhteet huomioon ottaen ajoneuvon tilannenopeutta siten, että näkyvä tien epätasaisuuden ylittäminen tai ko. asfalttipinnoitteen rikkoontumisen (kuopan) kiertäminen tai väistäminen

olisi ollut turvallista. Tarvittaessa ajoneuvo olisi tullut pysäyttää ennen ko. näkyvää estettä (tien epätasaisuus). Mikäli näin olisi toimittu, on todennäköistä, että ko. ajoneuvovahinkoa ei olisi edes aiheutunut. Lisäksi ajoneuvossa todettuja vaurioita (etujousen katkeaminen) ei voida pitää tyypillisenä seuraamuksena kuoppaan ajamisesta. On mahdollista, että vuonna 2005 käyttöönotetun ajoneuvon vauriot ovat aiheutuneet olosuhteisiin nähden liian suuresta tilannenopeudesta tai vauriot ovat aiheutuneet muussa tilanteessa tai että vauriot ovat syy-yhteydessä yksin normaaliin ajoneuvon käyttöön tuomaan kulumiseen. Edelleen vaadittua ajoneuvon auraskulmien tarkastamista, jota ei ole edes suoritettu, ei voida pitää aiheutuneena vahinkona.

Asiassa on siten jäänyt näyttämättä, että ko. asiassa auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen. On todennäköistä, että kyseessä on kuljettajan virheisiin tai laiminlyönteihin syy-yhteydessä oleva inhimillinen liikennevahinko. Asiassa ei ole edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Sovellettavat säännökset

Perusteluissa mainitut

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 § 9 kohta

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet

1638/2026 Viranhaltijapäätös

1638/2026 Oikaisuvaatimus (JulkL 24.1 § 32 kohta)